

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 18

Boh odpustením zabúda naše hriechy (z myšlienok pápeža Františka)

„Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi“ (Lk 15, 2).

Táto veta sa však v skutočnosti javí ako ohromná správa. Ježiš prijíma hriešnikov a jedáva s nimi. Je to presne to, čo sa stáva nám pri každej svätej liturgii, v každom chráme:

Ježiš Kristus nás rád prijíma na svojej hostine, kde sa sám obetuje za nás. Je to veta, ktorú môžeme rovno napísať na vstup do našich chrámov: „Tu Ježiš prijíma hriešnikov a pozýva ich na svoju hostinu.“

Pán, reagujúc na tých, ktorí ho kritizovali, rozpráva tri podobenstvá, tri nádherné podobenstvá, ktoré ukazujú jeho zaľúbenie v tých, ktorí sa cítia byť od neho vzdialení.

V prvom z nich hovorí: „Ak má niekto z vás sto oviec a jednu z nich stratí, nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za tou, čo sa stratila, kým ju nenájde?“ (Lk 15, 4).

Nieko z vás? Racionálne zmýšľajúci človek to isto nebude: taký si to dobre zrúta a radšej obetuje jednu ovcu, aby zachránil tých deväťdesiatdeväť.

Boh však nerezignuje, ležíš mu na srdci práve ty, ktorý ešte nepoznáš krásu jeho lásky; ty, ktorý si ho neprijal za stredobod svojho života; ty, ktorý nedokážeš prekonať svoju hriešnosť; ty, ktorý kvôli škaredým veciam, ktoré sa odohrali v tvojom živote, neveríš v lásku.

V druhom podobenstve si ty tá drobná minca, s ktorej stratou sa Pán nezmieruje,

ale neúnavne ju hľadá: chce ti povedať, že si v jeho očiach vzácny, že si jedinečný. Nikto ťa nemôže nahradiť v Božom srdci. Máš tam svoje miesto, ty sám, a nikto iný ťa tam nemôže nahradiť.

A v treťom podobenstve je Boh otcom, ktorý čaká na návrat márotnratného syna: Boh na nás ustavične čaká, neunúva ho to, nekapituluje. Veď to sme my, každý z nás, ten znovu objatý syn, tá nájdená minca, tá pohladená a na plecica vzatá ovečka.

Boh každý deň čaká na to, že si uvedomíme jeho

lásku. No ty hovoríš: „Ale ja som narobil veľa zla, dopustil som sa príliš veľa zlých vecí!“ Nemaj strach: Boh ťa ľúbi, ľúbi ťa takého, aký si a vie, že iba jeho láska môže zmeniť tvoj život.

Ale táto nekonečná láska Boha k nám hriešnikom môže byť aj odmietnutá. To presne robí starší syn v podobenstve. V tom momente nechápe lásku a vidí skôr pána, než otca. Je to riziko aj pre nás, že budeme viac veriť v Boha prísneho než v Boha milosrdného; v Boha, ktorý poráža zlo radšej silou než odpustením. Ale nie je to tak. Boh zachraňuje človeka láskou, nie silou; ponúkajúc sa, nenanucujú sa.

Ale starší syn, ktorý neprijíma milosrdnú lásku otca, sa uzavrie, dopustí

sa tej najhoršej chyby: považuje seba za spravodlivého, za zradeného a všetko súdi podľa svojho chápania spravodlivosti.

Aj my robíme chybu, keď sa považujeme za spravodlivých, keď si myslíme, že len ostatní sú tí zlí. Nepovažujme sa za dobrých, lebo sami, bez pomoci Boha nedokážeme premôcť zlo.

Ako sa teda premáha zlo? Tak, že prijmeme odpustenie od Boha a odpustenie od bratov. Deje sa to zakaždým, keď

pristupujeme k svätej spovedi: tam prijímame lásku Otca, ktorý víťazí nad naším hriechom: už ho viac niet, Boh naň zabudol. Keď Boh odpúšťa, stráca z pamäte naše hriechy, zabúda na ne, zabúda ich. Nie je ako my, ktorí aj keď povieme „Nič sa nestalo“, hneď pri prvej príležitosti si s úrokmi spomíname na spôsobené krivdy. Nie, Boh ruší zlo, obnovuje nás vo vnútri, a tým v nás znovu spôsobuje zrod radosti.

Bratia a sestry, majte odvahu, s Bohom nemá nijaký hriech posledné slovo. Panna Mária nech nám da pocítiť potrebu ísť za Pánom, ktorý na nás ustavične čaká, aby nás mohol objasť, aby nám odpustil.

Etiketa v našom chráme

(liturgicko-pastorálne zamyslenie nad prežívaním bohoslužieb)

Účasť malých detí počas bohoslužieb a miestnosti pre rodičov s deťmi

Mnohí rodičia nechávajú svoje deti počas bohoslužieb často vykrikovať, zabávať sa, behať po chráme... Treba si uvedomiť, že chrám nie je miesto na hranie, telocvičňa, detské ihrisko, či reštaurácia... a to sú skutočnosti, ktoré dieťa je potrebné učiť už od malička, primerane jeho veku a schopnostiam.

Ak sú deti hlučné, či nepokojné, zdržiavajme sa v zadnej časti chrámu. Rodičia s malými deťmi by mali sedieť na konci lavice, aby mohli dieťa vziať rýchlo mimo chrám a nerušili tým ostatných počas bohoslužieb. Nedovoľme deťom hrať sa s modlitebnými knižkami alebo materiálmi na čítanie. Počas bohoslužieb nie je vhodné s nimi vtipkovať, či zbytočne sa hrať.

V mnohých chrámoch je zriadená miestnosť pre rodičov s deťmi. Táto miestnosť má slúžiť predovšetkým na to, aby rodičia učili svoje deti vnímať a prežívať bohoslužby v chráme v duchu určitých pravidiel. Význam tejto miestnosti oproti sakristii je v tom, že dieťa aj svojimi zmyslami vníma, čo sa

deje v chráme počas bohoslužieb. Takisto v tejto miestnosti majú rodičia lepšiu kontrolu nad správaním dieťaťa. Postupom času tento štýl prežívania svätej liturgie pomáha deťom lepšie porozumieť tomu, čo je na liturgii (či iných bohoslužbách) dôležité.

Tu treba spomenúť aj nerešpektovanie účelu tejto miestnosti zo strany niektorých veriacich, ktorí prichádzajú do tejto miestnosti a vyvolávajú (aj nahlas) pocit pohoršenia sa nad správaním detí! Veľakrát je však pohoršením práve správanie týchto veriacich, ktorí nerešpektujú skutočnosť, že jednak sedia v miestnosti pre rodičov s deťmi a taktiež, že deti prežívajú bohoslužby primerane svojmu veku.

Pristupovanie malých detí k Eucharistii v našich chrámoch

Podávanie Eucharistie nemluvňatám a malým deťom prešlo v posledných mesiacoch výraznou zmenou v našej Cirkvi.

Ako napísal vladyka Ján Babjak v pastierskom liste pred obnovením praxe podávanie Eucharistie malým deťom a nemluvňatám, „*dnes, v čase veľkého*

sekularizmu a pôžitkárstva, keď nás prekvapujú stále nové experimenty v živote človeka a navádzajú nás k nemorálnemu životu a k hriechu, je veľmi dôležité, aby deti mali čím skôr osobnú skúsenosť so sviatostným Ježišom Kristom, aby sa Ježiš ubytoval v ich dušiach skôr než hriech.“

Je potrebné si tiež uvedomiť, že Eucharistia nie je magická vec, ale živý Ježiš Kristus, Syn Boží, chlieb života, pokrm na ceste do večnosti. Preto už deti by túto sviatosť mali mať vo veľkej úcte. Rodičia majú deti učiť, že v Eucharistii sa sám Ježiš Kristus dáva ľuďom za pokrm a tí ho majú často, najlepšie pri každej svätej liturgii, prijímať do svojho srdca, ale nikdy nie v stave ťažkého hriechu.

Aj pri prijímaní malých detí však platia určité pravidlá a príslušná etiketa.

Malé deti pristupujú k prijatiu Eucharistie iba v sprievode jedného z rodičov alebo vhodnej dospeléj osoby, ktorá svojou prítomnosťou vydáva pred kňazom svedectvo, že dieťa môže prijať Eucharistiu. Nemluvňatá a malé deti rodičia privádzajú na prijímanie Eucharistie zvyčajne na rukách alebo ich vedú za ruku.

Pokiaľ dieťa nechce prijať sväté prijímanie (hádže sa, plače), netreba mu ho nasilu podávať.

Liturgické gestá používané počas bohoslužieb

Liturgické slávenie Cirkvi je vždy zložené zo slov a gest, ktoré vonkajším spôsobom naznačuje to, čo sa uskutočňuje v duchovnom rozmere. Teda v bohoslužobnom zhromaždení má *všetko svoj význam. Kresťan však len vtedy sa bude vedieť naplno zapojiť do oslavy Boha, ak bude poznať jednotlivé symboly, úkony, postoje, gestá...* Pri bohoslužbách sa stojí, ale aj kľučí, sedí, robí znamenie kríža, zdvíhajú a rozpínajú sa ruky...

Žiaľ, mnohí zastávajú mienku, že takéto vonkajšie prejavy našej viery sú zbytočné, zastarané alebo dokonca zvädzajú k formalizmu.

Ak sa však nenaučíme vyjadriť svoju úctu navonok, a to v prvom rade v chráme, ako budeme vedieť prejaviť svoju vieru medzi ľuďmi mimo chrámu? Ak budeme schopní svoju vieru prejaviť navonok v chráme,

Človek nie je len duša, ale aj telo a aj telo je povolané k vzkrieseniu a osláveniu, preto aj telo je nevyhnutné zapájať do modlitby poklonami, prežehnávaním, bozkaním ikon...

Liturgický program

Liturgický program po 16. nedeli po Päťdesiatnici
od 30.09. do 06.10. 2019

Pondelok 30.09.	Sv. hieromučeník Gregor, biskup Veľkého Arménska	06:30 sv. lit. (csl.) † Anton 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Ján, Štefan...
Utorok 01.10.	Presvätá Bohorodička Ochrankyňa odporúčaný sviatok, mirovanie	06:30 Utiereně 07:30 sv. lit. (csl.) * Vladimír, Ivana 16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť 18:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
Streda 02.10.	Sv. hieromučeník Cyprián Sv. muč. Justína	06:30 sv. lit. (csl.) † Vasil', Michal, František 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Tomáš 2. † Jozef
Štvrtok 03.10.	Sv. hieromuč. Dionýz Aeropagita	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Michal, Michal... 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária
Piatok 04.10.	Sv. hieromučeník Hierotej, aténsky biskup zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * SSR a NSI 18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 05.10.	Sv. muč. Charitína	06:30 sv. lit. (csl.) † Demeter, Anna 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Mikuláš, Mária, Mária
Nedeľa 06.10.	17. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. apoštol Tomáš hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * Mária s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Miriam, Katarína 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * rod. Čechova

Liturgický program

Liturgický program po 17. nedeli po Päťdesiatnici

od 07.10. do 13.10. 2019

Pondelok 07.10.	Sv. muč. Sergej a Bakchus	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Božena, Alex, František, Peter</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Michal</i>
Utorok 08.10.	Prep. matka Pelágia	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján, Vladimír</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Juraj, Júlia</i>
Streda 09.10.	Sv. apoštol Jakub Alfejov	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján, Anna, Michal, Anna</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Ján (panychída)</i> 2. † <i>Anna, Andrej, Jozef, Mikuláš...</i>
Štvrtok 10.10.	Svätí mučeníci Eulampios a Eulampia	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Daniela</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Michal (panychída)</i>
Piatok 11.10.	Sv. apoštol Filip, jeden zo siedmych diakonov zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>František</i> 2. † <i>Peter, Michal, Mária, Michal, Anna</i>
Sobota 12.10.	Sv. muč. Probus, Tarach a Andronik	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Štefan, Marián</i> 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Milada s rod.</i>
Nedeľa 13.10.	18. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. muč. Karpos a spol. hl. 1	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Martina, Zdenko,</i> <i>Alexej, Maxim</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Marek, Danko, Marko,</i> <i>Daniel, Anna Mária</i> 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Miroslav, Miloslava,</i> <i>Michaela, Lenka</i> 07:30 sv. liturgia v Lackovciach

Október – Mariánsky mesiac

(mariánske pobožnosti v našom chrám)

Mesiac Október je vo všeobecnosti považovaný ako Mariánsky mesiac, špeciálne ako mesiac posvätného ruženca. Všetky mariánske pobožnosti prehľbujú dôverný vzťah k Presvätej Bohorodičke a robia veriaciach mariánskymi ctiteľmi.

Už samotný začiatok mesiaca je veľmi významný, veď slávime sviatok *Presvätej Bohorodičky Ochrankyne* a tento sviatok je výrazom živého vzťahu kresťana k Božej Matke ako Ochrankyne.

Ruženec je rozjímavou modlitbou, ktorá vedie modliaceho sa k rozjímaniu nad niektorými udalosťami zo života Ježiša Krista a Panny Márie.

Pôvod ruženca je spájaný s kňazom *Dominic Guzman* (1170-1221), ktorý bol pohnutý problémami doby – herézami a utrpením jednoduchého ľudu. Legenda hovorí, že Panna Mária sa zjavila Dominikovi vo sne. Dala mu reťaz s guľôčkami, na ktorej sa mala recitovať modlitba ruženca a povedala mu, že modlitba a meditácia nad životom jej Syna porazí bludy a utrpenie.

Pôvodných 150 opakovaní modlitby *Raduj sa Bohorodička* sa často dáva do súvisu so 150 žalmami. V prvých storočiach existencie Cirkvi totiž mnísi väčšinou recitovali žalmy. Bolo to jedno z pravidiel ich života. Keďže modlitba žalmov bola možná len tým, ktorí vedeli čítať, bolo treba nájst' spôsob modlitby pre negramotných bratov.

Začiatkom druhého tisícročia, s nárastom úcty voči Panne Márii, vzniká modlitba *Raduj sa Bohorodička*, ktorá sa stáva veľmi rozšírená a populárna.

Hlavnou myšlienkou **Molebenu k Presvätej Bohorodičke** je poďakovať Presvätej Bohorodičke za jej neúnavný príhovor u svojho Syna Ježiša Krista.

Už úvodný tropár naznačuje všetky pohnútky našej modlitby: „*My hriešni pokorne a vrúcne sa utiekame k Bohorodičke. Pokložme sa jej a z hlbín duše volajme: „Pomôž nám, Vládkyňa, a zľutuj sa nad nami. Zachráň nás, lebo hynieme pre množstvo našich hriechov. Neprepúšťaj naprázdno svojich služobníkov, lebo ty jediná si naša Orodovnica.“*

Infocentrum

(aktuality a informácie)

❖ **Október je mesiacom modlitby posvätného ruženca.** Mesiac október je mesiacom mariánskej úcty, špeciálne skrze modlitbu posvätného ruženca. Aj my sa pridáme k tejto celosvetovej aktivite. Modlitba ruženca bude mať vždy konkrétny úmysel na daný deň. K tomu ešte pridáme modlitbu **Mariánskeho molebenu**, ktorý sa budeme modliť v stredu pred sv. liturgiami o **06:15 hod.** a **17:45 hod.**

V nadväznosti aj na ohlasy z minulých rokov, chceme Vás aj tohto roku pozvať k modlitbe desiatku svätého ruženca v našich rodinách, na úmysly našej farnosti, vždy v **nedeľu o 20.00 hod.**

❖ **Biblická škola v našej farnosti.** Pravidelné stretnutia rozjímaní nad Božím Slovom budú pravidelne vo štvrtok po večernej liturgii. Účastníci stretnutí nech si prinesú Sväté Písmo.

❖ **eRko stretká v našej farnosti.** Od začiatku nového školského roku začali aj nové **eRko stretnutia** pre deti do 12 rokov z našej farnosti. Asi najvýstižnejšie činnosť eRka na strestkách vystihuje motto: „**Radostnou cestou svedectva viery kráčame spolu malí i veľkí.**“ Pozývame všetky deti z našej farnosti. Stretnutia sa konajú v budove nášho cirkevného gymnázia vždy od 14:00 hod. **Termíny najbližších stretnutí:** 05.10., 19.10., 26.10., 09.11., 23.11., 07.12. a 21.12. 2019.

❖ **Piatkové večerné sväté liturgie.** Pozývame všetky deti a mládež z našej farnosti na pravidelné piatkové večerné sväté liturgie, po ktorých sa bude konať stretnutie detí a mládeže farnosti. Tešíme sa na spoločné stretnutia.

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné

Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: 057/775 3628

Web: www.grkathes.sk

Email: humenne@grkatpo.sk

Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): 0907 323 733

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

IBAN farnosti: SK300900000000086909038

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.

Autori článkov a zodpovední za vydanie: **o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml., o. Pavol Fečkanin**